

Per què hem presentat un recurs per vulneració de drets fonamentals?

El dia 12 de març de 2020 la Generalitat va confinar als ancians en les residències, es van prohibir les visites dels familiars, la qual cosa no va servir per a protegir-los, ja que el problema va ser l'absoluta falta d'EPI's, de test, de personal i la nul·la assistència sanitària, a més d'una més que qüestionable gestió tant de les autoritats públiques com de les empreses gestores. El resultat és de tots conegut, milers de morts en condicions indignes i en molts centres la pràctica totalitat dels ancians infectats.

Durant mesos els ancians han sofert un aïllament absolut, sense contacte amb els seus familiars, en molts casos han estat hospitalitzats i després durant setmanes en altres centres socio-sanitaris o residències medicalitzades. Tots hem pogut comprovar que el resultat ha estat una enorme deterioració física i psíquica.

Segons informes dels experts, entre altres, Metges sense Fronteres i Societat Espanyola de Geriatria i Gerontologia, l'impacte físic i psíquic de l'aïllament dels residents els provoquen greus problemes, entre altres, comporta un augment de distrès psicològic, associat a un alt risc de mort per ictus, i inclou augment de trastorns d'ansietat, depressió, problemes de somni, pèrdua de confiança i altres relacionats amb l'estrès. L'aïllament/confinament genera por, ansietat, preocupació, desesperança, tristesa i sentiments d'inutilitat. Les persones més vulnerables són les persones amb alguna malaltia mental prèvia i les persones amb deterioració cognitiva prèvia. La protecció de la salut pública no sols és protegir del contagi la gent gran, sinó també estimular la prevenció de la malaltia i la promoció de la salut a través de la realització d'activitat física i contacte social freqüents.

Des del 18 d'agost de 2020 està vigent el Pla Sectorial per a les residències de la Conselleria de Salut. Es regulen dues situacions diferenciades en funció del risc de rebrot, la qual cosa comporta que es pugui o no fer sortides a l'exterior i que el nombre de visitants sigui un o un màxim de tres. També es preveu el tancament complet de les residències a les visites quan el determini l'autoritat sanitària territorial.

S'estableix que les sortides de més d'un dia de durada (com a caps de setmana, vacances, altres) han de ser autoritzades per la direcció del centre. Per tant, deixen en mans d'empreses de l'IBEX-35, com EULEN i la Constructora OHL, i fons d'inversió la decisió de si la gent gran pot exercir el dret constitucional de llibertat de moviments, com si les empreses tinguessin la tutela dels nostres familiars i sense que puguem opinar sobre aquest tema.

En la pràctica això s'ha traduït en el fet que moltes residències no permeten les visites dels familiars, fins i tot sent una residència verda, sense cap cas positiu ni sospitós.

En altres residències, com a màxim, les empreses gestores estan autoritzant una visita a la setmana de mitja hora i per un sol familiar, que no pot variar en catorze dies, la qual cosa deixa als residents sense poder veure a tots els seus familiars. Així mateix, s'impedeix la sortida a l'exterior a fer passejos i per descomptat les sortides de més d'un dia de durada.

És evident que una visita a la setmana de mitja hora és absolutament insuficient per als residents, per la qual cosa els efectes de l'aïllament continuen sent devastadors per a ells, al que s'afegeix el sentiment que una part dels seus familiars ja no els volen, ja que han deixat de visitar-los. Mantenir la visita del mateix familiar durant catorze dies no els aporta cap seguretat, atès que aquesta persona continua mantenint la seva vida en l'exterior, treballa, surt a comprar, a la platja, etc., per la qual cosa avui pot ser negatiu en coronavirus i demà deixar de ser-ho.

No hi ha justificació possible des del punt de vista sanitari o epidemiològic per a sostenir una mesura que no els aporta beneficis i que en canvi els produeix un perjudici irreparable. Els ancians no entenen l'absència dels seus familiars, la qual cosa els produeix una ansietat i tristesa impossible de superar, perquè se senten abandonats pels seus éssers estimats. També tenen sentiment de culpabilitat, perquè creuen que han fet una cosa dolenta perquè els hàgim deixat de visitar.

La prohibició/limitació de sortides a l'exterior i de les visites dels familiars és una mesura adoptada en benefici exclusiu de les empreses gestores de les residències, perquè així s'estalvien treball de neteja, no gasten EPI's i a més les famílies no controlem el que passa a l'interior d'aquestes.

Els ancians continuen sent ciutadans de ple dret, que mantenen intactes els drets constitucionals, per la qual cosa no és possible limitar-los sense la prèvia declaració, com a mínim, de l'estat d'alarma. I no sols es vulneren els seus drets per aquells que tenen l'obligació de protegir-los, sinó que, amb un menyspreu absolut cap a aquests drets, es delega a les empreses gestores unes competències que no tenen, la d'impedir / restringir els drets dels ancians que viuen en les residències.

Els familiars som els més interessats a protegir la vida i la salut dels residents, i creiem que amb el Pla sectorial de la Conselleria de Salut no s'està fent, tot el contrari, se'ls està causant un perjudici irreparable.

Hem intentat resoldre aquesta situació per la via del diàleg, cosa que de moment no ha estat possible, però seguim reiterant la nostra disponibilitat.

Si acceptem la vulneració de drets d'una part de la societat, obrim la porta perquè es pugui fer amb tota la ciutadania. Per tot això, la Coordinadora de Residències 5+1 el dia 1 de setembre ha presentat davant la Sala del Contenciós-Administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, un recurs especial de protecció jurisdiccional dels drets fonamentals de la persona contra el Pla sectorial, amb el que pretenem restituir-los tot allò que se'ls ha llevat, la dignitat, els seus drets i viure els seus últims dies gaudint de la companyia dels éssers estimats.

Barcelona, 2 de setembre de 2020